

Chance2go

Visiedocument samenwerken aan kansen

Integrale opdracht MC3 'Regie & Samenwerking'

Leerlijn SWT, docenten: Jaap Bruijn & Charlotte Wekker

Student: Erwin Rengers

Studentnummer: 308811

Juni 2013

VOORWOORD

Voor u ligt het visiedocument met het projectvoorstel 'Chance2go'. Dit document is opgesteld in het kader van Masterclass 3 'Regie & Samenwerking' binnen de Masteropleiding Social Work aan de Hanzehogeschool Groningen (en de NHL Hogeschool in Leeuwarden). Het onderwerp is een vervolg op de planevaluatie 'Time 4 Talent' uit Masterclass 2 en de pilot 'Coach2go'. Ik ben werkzaam bij Jan Arends GGZ, een landelijke organisatie voor ambulante begeleiding, participatie en beschermd wonen. Mijn werkzaamheden en taken bij Jan Arends zijn zeer divers. Naast het begeleiden van cliënten ben ik betrokken bij acquisitie, netwerkbeheer, projecten, offertes, intakes en het aanvragen van indicaties.

Erwin Rengers

Jan Arends GGZ

erwin.rengers@janarends.nl

SAMENVATTING

In dit document gaat het om de integrale samenwerking rond het creëren van kansen voor jongeren in de gemeente Leeuwarden. Door het creëren van kansen worden jongeren in staat gesteld te werken aan hun talenten en hun eigen kracht te ontdekken. Het gaat hierbij specifiek om jongeren van 16 tot 27 jaar met een licht verstandelijke beperking (LVG) die zijn uitgevallen in het onderwijs en/of moeite hebben met aansluiting op de arbeidsmarkt. Deze jongeren hebben begeleiding op maat nodig die niet past in bestaande trajecten. De benadering van deze jongeren is in onze maatschappij erg probleem- of deficiëntiegericht. Een jongere uit de beschreven doelgroep heeft vaak met verschillende organisaties te maken. Goede samenwerking in deze 'keten' van organisaties is erg belangrijk, maar loopt vaak niet zo als het zou moeten. Iedereen zit toch erg op zijn eigen eilandje (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, 2008). Activiteiten moeten beter op elkaar afgestemd worden, zodat deze aansluiten op de behoeften van de jongere. Daarnaast is hulp en ondersteuning gericht op de problematiek van de jongere en niet op de mogelijkheden. Dit blijkt vooral op instellingsniveau te gelden aangezien erg aan regels en procedures wordt vast gehouden. Op individueel niveau, als professionals onderling, is er een grote bereidheid om te denken in mogelijkheden en mee te helpen met het creëren van kansen. In het onderliggend projectvoorstel 'Chance2go' ligt de focus op het samenwerken en het creëren van kansen voor jongeren met LVG problematiek. Het gaat in dit projectvoorstel om het ontwikkelen van een digitaal platform voor interdisciplinaire samenwerking. Het platform moet een website worden met kenmerken van Facebook en LinkedIn. Op het platform zijn professionals aanwezig en te benaderen door jongeren en door elkaar. De T-shaped professional in dit project functioneert als consultant voor de jongere. Omdat het gaat om samenwerking is verbinding erg belangrijk, vandaar dat gekozen is voor de term 'connector'. Voor dit projectvoorstel gaan we uit van een experiment of pilot van een jaar waarbij in elke organisatie die belangrijk is voor de doelgroep minimaal één professional naast zijn huidige werk connector wordt. Als een jongere bij de gemeente terecht komt voor een uitkering, bij de leerplichtambtenaar of RMC dan wordt het netwerk van connectors ingeschakeld en kan de jongere uit de beschikbare connectors kiezen voor een connector die hem of haar gaat begeleiden en adviseren. Deze gaat met de jongere een plan maken en betreft daarin het netwerk van connectors om het plan te helpen realiseren. Een connector van project Chance2go doet voor de jongere hetzelfde wat een businessconsultant voor organisaties en bedrijven doet namelijk problemen oplossen en heeft ook grote overeenkomsten met casemanagement (Riet & Wouters, 2005).

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
SAMENVATTING	3
INHOUDSOPGAVE	4
1. VISIE INTERDISCIPLINAIRE SAMENWERKING	5
1.1. INLEIDING	5
1.2. DE DOELGROEP	5
1.3. BETROKKEN ORGANISATIES	6
2. KRITISCHE WERKSITUATIE	6
2.1. DE CASUS	6
2.2. PROFESSIONALS AAN HET WERK VOOR DE CLIËNT	8
2.3. SPANNINGSVELD TUSSEN VRAAG EN AANBOD	8
3. VISIE OP SAMENWERKEN	8
3.1. VISIE OP KRITISCHE WERKSITUATIE	9
3.2. THEORETISCH KADER	9
3.3. VISIE OP DIALOGISCH WERKEN	10
3.4. AGENCY	10
3.4.2. <i>Interactieve agency</i>	10
3.4.3. <i>Sociale agency</i>	11
3.4.4. <i>Institutionele agency</i>	11
4. CONCLUSIE	11
5. PROJECTVOORSTEL CHANCE2GO	13
5.1. INLEIDING EN AANLEIDING	13
5.2. DOELSTELLINGEN EN RANDVOORWAARDEN	13
5.2.1. <i>Projectdoelstelling</i>	13
5.3. PROJECTOPZET	14
5.3.1. <i>Projectfasering</i>	15
5.3.2. <i>De organisatie van het project</i>	15
5.4. DE PROJECTPLANNING EN DE BEGROTING	16
5.4.1. <i>Planning</i>	16
5.4.2. <i>Begroting</i>	16
5.5. BESLUITVORMING	16
LITERATUURLIJST	17

1. VISIE INTERDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

1.1. Inleiding

In dit document gaat het om de integrale samenwerking rond het creëren van kansen voor jongeren in de gemeente Leeuwarden. Door het creëren van kansen worden jongeren in staat gesteld te werken aan hun talenten en hun eigen kracht te ontdekken. Het gaat hierbij specifiek om jongeren van 16 tot 27 jaar met een licht verstandelijke beperking (LVG) die zijn uitgevallen in het onderwijs en/of moeite hebben met aansluiting op de arbeidsmarkt. Deze jongeren hebben begeleiding op maat nodig die niet past in bestaande trajecten.

De benadering van deze jongeren is in onze maatschappij erg probleem- of deficiëntiegericht. Dit blijkt alleen al uit het feit dat bij de aanvraag voor een AWBZ indicatie voor begeleiding veel waarde wordt gehecht aan diagnoses en niet aan de ontwikkelingsbehoefte. Volgens van Ewijk (2010) is de gediagnosticeerde stoornis in onze maatschappij leidend voor het bepalen van wat er aan de hand is en wat gedaan moet worden. Een focus op deficiënties zorgt ervoor dat de jongeren met beperkingen in de maatschappij voortdurend geconfronteerd worden met hun tekorten en onmogelijkheden. Door het negatieve effect op de individuele agency raken ze gedemotiveerd, opstandig of onverschillig (Nijnatten, 2010). De voortdurende focus op problemen zal deze alleen maar versterken. Uitgaan van deficiënties noemt met ook wel het schaarste paradigma (Hoorik, 2011).

Als we willen dat deze jongeren hun talent en eigen kracht gaan benutten moet in de samenwerking een gezamenlijke visie zijn die gericht is op het creëren van kansen voor deze groep. Kansen creëren waarmee jongeren worden aangesproken op hun sterke punten maakt dat ze zicht krijgen op waar ze goed in zijn, wat ze leuk vinden en ze raken gemotiveerd om ondernemend te zijn. Ze groeien door datgene te versterken wat al werkt, gericht op het ontwikkelen van talenten en de toekomst die ze graag willen zien (Cooperrider in Hoorik, 2011). De focus beweegt zich naar verantwoordelijkheid nemen, eigenaarschap en samenwerken (Nijnatten, 2010). Dit levert de creativiteit, betrokkenheid, acties en initiatieven op die nodig zijn om veranderingen succesvol te realiseren (Cooperrider in Hoorik, 2011).

1.2. De doelgroep

De doelgroep bestaat uit jongeren van 16 tot 27 jaar uit de gemeente Leeuwarden met een licht verstandelijke beperking die zijn uitgevallen in het onderwijs en/of moeite hebben met aansluiting op de arbeidsmarkt. Zonder begeleiding lopen ze het risico buiten de maatschappij te vallen en langdurig in een uitkeringssituatie terecht te komen. Het is een kwetsbare groep, omdat ze ondanks hun verstandelijke beperking redelijk normaal overkomen. Hierdoor worden ze niet voldoende opgemerkt, overschatten ze zichzelf en worden ze vaak overschat door anderen. Een groot deel van deze jongeren verliest de aansluiting met school en heeft later problemen met toetreden tot de arbeidsmarkt. Een

relatief groot aantal komt in het criminele circuit terecht. In het strafrecht is deze doelgroep inmiddels oververtegenwoordigd (Diepenhorst & Hollander, 2011).

Jongeren uit de doelgroep hebben IQ score tussen de 70 en 85, daarmee vallen ze in de groep licht verstandelijke gehandicapt (LVG). Deze problematiek gaat samen met een beperkt leervermogen, beperkte sociale redzaamheid en gedragsproblemen (Diepenhorst & Hollander, 2011). Tot deze groep worden alleen jongeren gerekend als aan uiterlijke kenmerken niet valt af te lezen dat het gaat om iemand met een verstandelijke beperking. Iemand waarbij dit wel het geval is, wordt gerekend tot de verstandelijk gehandicapten. Doordat bij deze jongeren “aan de buitenkant” niets te zien is van hun beperking is acceptatie van de eigen problematiek een behoorlijk probleem. Ze willen ‘normaal’ zijn en meedoen met leeftijdsgenoten maar lopen tegen grenzen aan, grenzen die ze niet begrijpen en niet willen accepteren. Deze jongeren overschatten zichzelf en worden door anderen overschat en overvraagd. Het overschatten en overvragen leidt tot frustratie bij zowel de persoon zelf als bij de omgeving. Zij zijn daarom een kwetsbare groep en hebben een verhoogd risico om slachtoffer te worden van misbruik, waardoor ze terecht kunnen komen in bijvoorbeeld het ‘loverboy’ circuit, of overgehaald kunnen worden tot criminele praktijken zoals drugskoerier, inbraak of winkeldiefstal (Diepenhorst & Hollander, 2011)

1.3. Betrokken organisaties

De organisaties die in dit verband bij deze doelgroep betrokken zijn: Gemeente, UWV, RMC, Jeugdzorg, OSG Piter Jelles (PrO en LWOO), CSG Comenius (Pro en LWOO), Friesland College, Friese Poort, Nordwin College, MEE, Reclassering, VNN, Jan Arends, GGZ Friesland, Synaeda, Molemann, Poli LVG (Tjallingahiem), de Swaai (GGZ), Alexander Calder Arbeidsintegratie en diverse werkgevers in de regio Leeuwarden.

2. KRITISCHE WERKSITUATIE

In deze casus beschrijf ik één van de deelnemers van het pilotproject ‘Coach2go’ waarbij een aanzet is gedaan om binnen de trajecten de focus meer te leggen op de kracht en talenten van deelnemers in plaats van hun beperkingen.

2.1. De casus

W. is een jongen van 19 jaar uit Leeuwarden. Hij woont zelfstandig op een kamer. Er is sprake van een licht verstandelijke beperking (IQ 81), PDD-NOS en ADHD. Na de basisschool ging hij naar het LWOO, maar omdat dit niet goed ging moest hij alsnog naar het Praktijkonderwijs. Daar is hij kort geweest omdat hij veel moeite had met de mede leerlingen. Daardoor is hij daar ook bijna niet geweest. Door zijn overmatig verzuim en de weigering terug naar het praktijkonderwijs te gaan is hij door de kinderrechter tot een taakstraf veroordeeld. Hij is daarna geplaatst op een arbeidstrainingscentrum voor LVG-ers, waar het verrassend goed ging met hem. Na een jaar kon hij beginnen aan een opleiding

op MBO niveau 1. Tot de kerstvakantie leek dat goed te gaan, maar door zijn gedragsproblemen en angsten bleef hij weer thuis. De pedagogisch medewerker van het ROC heeft hem aangemeld bij het RMC en dit heeft als resultaat gehad dat hij is uitgeschreven op school. Omdat zijn studiefinanciering stopte moest hij een bijstandsuitkering aanvragen. Onder de 27 jaar kan hij die alleen krijgen in combinatie met een traject waarbij hij werkt aan terugkeer naar het onderwijs of richting arbeidsmarkt. Hierdoor is hij door de casemanager van de gemeente aangemeld voor het project 'Coach2go'. Het RMC bleek nog een traject met W. te hebben lopen en was niet op de hoogte van de aanmelding bij Coach2go. Inmiddels bleek tijdens onze begeleiding dat er ook schulden waren ontstaan waardoor de kans op afsluiting van gas en licht en zelfs uitzetting uit zijn kamer bestond. Ook was hij erg mager en gaf aan vaak dagen niet te eten omdat zijn geld dan op was. De vraag waarbij hij hulp van ons wilde was al snel duidelijk, hulp bij het oplossen van de schulden en het uitkomen met zijn inkomen en dan weer naar school. De eerste stap was aanmelding voor budgetbeheer en schuldsanering bij de Kredietbank. Tegelijkertijd is de voedselbank ingeschakeld zodat hij wat extra eten krijgt. Na deze stappen kwam in het gesprek met de cliënt naar voren dat hij veel last heeft van zijn ADHD en PDD-NOS en dat zijn broer hem al via de huisarts had aangemeld voor behandeling door een psycholoog. Deze behandeling wilde hij zelf ook omdat dat in het verleden ook goed gewerkt had. Hij wil nu nog voor de zomervakantie terug naar de opleiding. De begeleiding vanuit Coach2go (Rengers E. , 2012) bestaat uit een deel individuele coaching en een deel dagbesteding bij het Meetingpoint van Piter Jelles. Omdat we al voorzien dat de begeleiding van cliënt niet af te ronden is binnen het pilotproject van 6 maanden hebben we met W. een CIZ indicatie aangevraagd om de begeleiding ook na de pilot te kunnen voortzetten.

Als coach van W. ben ik contact gaan leggen met alle betrokken personen en instanties. Hieruit bleek dat iedereen zijn eigen plan heeft voor W. en dat dit vooral probleemgericht is.

- Het ROC gaf aan dat W. niet voor de zomervakantie terug te laten keren op school omdat hij volgens hem nog niet in staat is om de lessen te volgen zolang hij geen medicatie heeft.
- Het RMC was blij om te horen dat er al begeleiding was geregeld, maar was hiervan niet op de hoogte. Ze wilden W. al op de reboundvoorziening gaan plaatsen.
- De behandelaar wilde graag afstemmen om de behandeling en begeleiding/dagbesteding op elkaar af te stemmen.
- Met de Kredietbank is contact geweest over naar school en de schuldsanering, dit blijkt niet te kunnen omdat van een studiefinanciering geen sanering gedaan kan worden.
- Met de gemeente contact gehad over naar school met bijstand, maar ook dat is niet toegestaan. Werken leren is wel mogelijk, maar is er niet op niveau 1 die hij wil gaan doen.

In deze casus blijkt veel niet te kunnen terwijl we te maken hebben met een jongere die wel wat van zijn leven wil maken. Daarom zijn we begonnen om een Wajong uitkering aan te vragen omdat hij daarmee een uitkering heeft en studiefinanciering mag aanvragen. Ook heb ik een medewerker van de gemeente, die bij project Coach2go betrokken is, gevraagd mee te denken aan een creatieve oplossing voor als de Wajong niet lukt. Het blijkt op instellingsniveau moeilijk kansen te creëren vanwege procedures en regels, maar op uitvoerend niveau wil men graag meewerken en meedenken.

2.2. Professionals aan het werk voor de cliënt

De volgende professionals en instanties zijn bij cliënt betrokken:

1. Casemanager werk gemeente Leeuwarden
2. Contactpersoon RMC regio Leeuwarden
3. Pedagogisch medewerker ROC
4. Psycholoog (behandelaar)
5. Werkcoach Meetingpoint (dagbesteding)
6. Coach Jan Arends (individuele begeleiding)
7. Arbeidsdeskundige UWV (ivm Wajong)
8. Budgetbeheerder Kredietbank

2.3. Spanningsveld tussen vraag en aanbod

In de casus waar het gaat over W. is er een duidelijk spanningsveld tussen zijn wensen en wat er op dit moment mogelijk is vanuit de instellingen. W. wil graag nog voor de zomervakantie weer starten op school en niet na de vakantie, na overleg met het ROC blijkt dat ze hem niet toelaten voor de vakantie, maar dat hij eerst een gesprek moet hebben na de vakantie en dat hij medicatie moet hebben voordat ze besluiten hem toe te laten. Bij W. roept dit weer extra angst op omdat hij nu onzeker is over zijn toelating. Vanuit de systeemwereld (Kunneman, 2005) lijkt dat logisch. Het is te kort dag en pas na de vakantie kan hij weer instromen als ook de medicatie/behandeling is aangeslagen, zo zijn nu eenmaal de procedures. Vanuit W. en de leefwereld (Kunneman, 2005) is dat een andere kwestie. Door het op creatieve wijze mogelijk te maken dat we aansluiten bij zijn wens ervaart hij invloed op de werkelijkheid om zich heen en is dat bevordert zijn individuele agency (Nijnatten, 2010). Verder blijkt dat het terug naar school gaan weleens onmogelijk kan zijn doordat hij in de schuldsanering zit. Hij moet dan drie jaar wachten voor hij zijn opleiding kan afmaken terwijl er wel een kwalificatieplicht is.

3. VISIE OP SAMENWERKEN

Gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven zijn steeds vaker betrokken bij complexe samenwerkingstrajecten rondom jongeren. Publieke en private partijen hebben elkaar nodig voor het realiseren van deze samenwerkingstrajecten en vormen steeds vaker allianties. De gemeente of overheid moet in dit soort samenwerkingsverbanden de regierol opgeven en een faciliterende rol vervullen. Mijn visie is dat effectieve samenwerking ondernemend denken vereist. Dit betekent voor mij het denken in kansen en mogelijkheden in plaats van problemen en onmogelijkheden. Samenwerken met een ondernemend karakter zorgt ervoor dat professionals en organisaties bewust risico's nemen en tot out of the box oplossingen komen. Als we samenwerking ondernemend gaan organiseren zullen regels en procedures zo ingezet en geformuleerd worden dat deze ten dienste staan van de gezamenlijke prestatie en het bereiken van doelen (Rengers E. , 2012).

3.1. Visie op kritische werksituatie

In de kritische werksituatie uit hoofdstuk 2 komt duidelijk naar voren dat samenwerking nodig is, maar nog te weinig mogelijk gemaakt wordt via formele kaders. De formele kaders lijken erg vast te zitten in de systeemwereld (Kunneman, 2005) terwijl samenwerking voor en rond een jongere zich juist afspeelt in de leefwereld (Kunneman, 2005). Als we de samenwerking rond de begeleiding van jongeren goed willen vormgeven is het nodig dat de systeemwereld, de wereld van regels, afspraken en procedures meer ten dienste staat van de leefwereld en niet andersom. Kaders hebben we nodig om binnen te leven en samen te werken. Kaders moeten de samenwerking juist faciliteren en niet te veel willen reguleren. In de beschreven werksituatie zie je duidelijk dat de gemeente en de school vast zitten in de systeemwereld omdat de procedures, wet- en regelgeving strijdig zijn met doelstellingen op het gebied van de individuele agency (Nijnatten, 2010). Aan de ene kant wil de overheid dat jongeren onder de 27 jaar een startkwalificatie behalen, wat ik een goede zaak vind, aan de andere kant mag de jongere niet naar school met een bijstandsuitkering. Als de jongere studiefinanciering kan krijgen is dat geen probleem, maar in het geval van de jongere uit de beschreven werksituatie kan dat ook niet omdat de Kredietbank zijn schulden dan niet kan saneren; studiefinanciering zien zij niet als inkomen. In deze casus zie ik samenwerking als het gezamenlijk zoeken naar oplossingen. Ik heb ervaren dat er juist mogelijkheden liggen in de samenwerking met professionals die de dialoog aan gaan en hun discretionaire ruimte (Kunneman, 2005) durven te gebruiken. Interdisciplinaire samenwerking zie ik vooral als samen kampvuurtjes stoken, omdat rond het kampvuur ruimte is voor dialoog en de samenwerking zich daardoor veel meer zal richten op mogelijkheden, kansen en het vinden van creatieve oplossingen (Kunneman, 2005). Ik vind het jammer dat er nog te veel uitgegaan wordt van geformaliseerde samenwerking die gebaseerd is op beheersing en regie. Bij dit zogenaamde lantaarnpaaldenken (Kunneman, 2005) blijven kansen liggen omdat te veel wordt vastgehouden aan wetten, regels en procedures en een open dialoog meestal niet op gang komt.

3.2. Theoretisch kader

Interdisciplinaire samenwerking is een vorm van samenwerken waarbij organisaties en professionals uit verschillende werkvelden en disciplines met elkaar samenwerken aan een gezamenlijk doel. Samenwerking in een keten van samenwerkingspartners wordt ook benoemd als ketennetwerken, wraparoundcare, ketenbenadering, netwerksturing of ketenaanpak (Goedee & Entken, 2008). Interdisciplinaire samenwerking genereert een aanzienlijke meerwaarde in het werken met complexe maatschappelijke problemen omdat het gebruik van elkaars expertise en netwerk dan een stuk eenvoudiger wordt. Omdat de zorg in Nederland erg verkokert is (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, 2008) biedt interdisciplinaire samenwerking een mogelijkheid om met elkaar te verbinden en elkaar versterken in plaats van allemaal op een eigen eiland te werken (Goedee & Entken, 2008). Met communicerende vaten bereik je nu eenmaal meer dan met losse vaten alleen.

3.3. Visie op dialogisch werken

Dialogisch werken binnen interdisciplinaire samenwerking is een circulairproces, ook wel de hermeneutische cirkel genoemd (Kunneman, 2005). De dialoog gaat binnen interdisciplinaire samenwerking verder dan gewone communicatie omdat men in op elkaar moet afstemmen en de verbinding met elkaar moet zoeken om tot effectieve samenwerking te komen (Goedee & Entken, 2008). Bij het beschrijven van mijn visie op vraagsturing sluit ik me aan bij Tonkens die eerder uitgaat van dialoogsturing in plaats van vraagsturing (Tonkens, 2009). De vraag wat een jongere echt nodig heeft of wil bereiken kan hij of zijn meestal niet direct in een vraag vormgeven. De echte vraag of wens komt naar boven in de dialoog tussen cliënt en professional. Een jongere waarmee ik bij het UWV voor een gesprek over werk was werd gevraagd wat voor werk ze wilde gaan doen. Ze gaf aan dat ze alleen maar veel geld wilde verdienen. Daarom vertelde ze advocaat te willen worden of op een booreiland te willen werken. Deze vraag is niet te realiseren voor iemand met een IQ van 71 die het niet is gelukt een MBO opleiding op niveau 1 af te ronden. Ingaan op deze vraag kan dus niet zomaar, in de dialoog met deze cliënt kwamen we achter de echte vraag, ze heeft schulden en geld is op dit moment het belangrijkste om te kunnen overleven. De eerste vraag is nu hulp bij het oplossen van de schulden. Daarna kunnen we de vraag van werk gaan verkennen en daar richting aan geven. Ze liet in het gesprek ook blijken dat ze eigenlijk het liefst in een keuken wil werken of een eigen pizzeria wil openen. Dit zijn op zich al veel concretere vragen op het gebied van werk omdat de vraag over het oplossen van de schulden nu duidelijk is. Uit het bovenstaande voorbeeld blijkt dat vraagsturing onlosmakelijk verbonden is met empowerment omdat dit de focus legt op gezondheid, adaptatie, competentie en natuurlijke hulpbronnen (Regenmortel, 2008). Empowerment is een bottom-up benadering en richt zich op het verbeteren van de situatie door positieve zaken te zoeken en het benadrukken van welzijn in plaats van zich op problemen te fixeren. Het empowermentprincipe sluit goed aan bij mijn eigen visie op hulpverlening en samenwerking omdat het in tegenstelling tot het diagnose-receptmodel uitgaat van participatie waarbij verbinding en dialoog belangrijk zijn (Regenmortel, 2008).

3.4. Agency

3.4.1. Individuele agency

Jongeren uit deze doelgroep hebben problemen met hun zelfregie, zeker als het gaat om invloed uitoefenen op hun situatie. De individuele agency van de LVG jongeren wordt beperkt door het steeds geconfronteerd worden met problemen en onmogelijkheden. Als jongeren ondersteund worden om zoveel mogelijk vanuit eigen kracht hun levenspad te bewandelen en hun eigen leven vorm te geven dan werkt dat helend voor de individuele agency (Nijnatten, 2010).

3.4.2. Interactieve agency

De interactie tussen professionals onderling en met de jongere kan veel beter. Voor het verbeteren van de interactieve agency is het nodig gebruik te maken van elkaars kwaliteiten, erkenning van identiteit en het verbinden van twee werelden (Nijnatten, 2010).

3.4.3. Sociale agency

De jongeren willen hun leven zelf vormgeven en gezien worden in de maatschappij. Als LVG jongeren steeds aangesproken worden op hun onvermogen en problemen gaan ze zich daar ook naar gedragen. Vanuit de sociale agency kun je zeggen dat ze gezien en gehoord willen worden, als dat niet op een positieve manier lukt dan maar op een negatieve manier (Nijnatten, 2010).

3.4.4. Institutionele agency

Als de jongere er zelf niet in slaagt zijn problemen op te lossen, is het de taak van de samenleving om hierin te ondersteunen. Professionals zijn daarbij nodig omdat jongeren met LVG vaak langdurig op ondersteuning zijn aangewezen. Belangrijk hierbij is dat de institutionele agency zich richt op mogelijkheden en kansen en niet uitsluitend op de problemen en beperkingen (Nijnatten, 2010).

4. CONCLUSIE

Een jongere uit de beschreven doelgroep heeft vaak met verschillende organisaties te maken. Goede samenwerking in deze 'keten' van organisaties is erg belangrijk, maar loopt vaak niet zo als het zou moeten. Iedereen zit toch erg op zijn eigen eilandje (Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling, 2008). Activiteiten moeten beter op elkaar afgestemd worden, zodat deze aansluiten op de behoeften van de jongere. Daarnaast is hulp en ondersteuning gericht op de problematiek van de jongere en niet op de mogelijkheden. Dit blijkt vooral op instellingsniveau te gelden aangezien erg aan regels en procedures wordt vast gehouden. Op individueel niveau, als professionals onderling, is er een grote bereidheid om te denken in mogelijkheden en mee te helpen met het creëren van kansen.

Chance2go

“Say YES, whenever possible!”

Projectvoorstel samenwerken aan kansen

5. PROJECTVOORSTEL CHANCE2GO

5.1. Inleiding en aanleiding

In het onderliggend projectvoorstel 'Chance2go' ligt de focus op het samenwerken en het creëren van kansen voor jongeren met LVG problematiek. Tijdens het werken in het pilotproject Coach2go (Rengers E. , 2012), maar ook in mijn overige werk met de doelgroep zie ik elke keer weer dat verschillende organisaties en professionals op hun eigen eilandje zitten en voor de cliënt een eigen plan hebben. De professionals hebben allemaal contact met de cliënt voor hun eigen stukje. Samenwerking en interdisciplinair overleg wordt wel georganiseerd als er erg veel problemen zijn, maar nooit om kansen te creëren. Dat vind ik erg jammer en daarin zou ik iets willen veranderen. Het probleem is groter dan het gebied dat ik beschrijf het komt niet alleen voor in de gemeente Leeuwarden en niet alleen bij de groep LVG jongeren. Het is een landelijk probleem, maar voor dit projectvoorstel is in eerste instantie gekozen voor de LVG jongeren binnen de gemeente Leeuwarden.

5.2. Doelstellingen en randvoorwaarden

5.2.1. Projectdoelstelling

De doelstelling van Chance2go is het bevorderen van interdisciplinaire samenwerking om mogelijkheden en kansen te creëren voor LVG jongeren in de gemeente Leeuwarden. Door het creëren van kansen voor jongeren en hen aan te spreken op sterke punten maakt dat ze zicht krijgen op waar ze goed in zijn, wat ze leuk vinden en raken ze gemotiveerd om ondernemender te zijn. Ze groeien door datgene te versterken wat al werkt, gericht op het ontwikkelen van de toekomst die je graag zou willen zien (Cooperrider in Hoorik, 2011). De focus wordt verlegd naar verantwoordelijkheid nemen, eigenaarschap en samenwerken. Dit levert de creativiteit, betrokkenheid, acties en initiatieven op die nodig zijn om veranderingen succesvol te realiseren (Cooperrider in Hoorik, 2011).

Kansen en mogelijkheden moeten worden gecreëerd op verschillende gebieden zoals: Werk, scholing, training, stageplekken, geld en middelen, zorg en coaching. Het doel van dit projectvoorstel is het ontwikkelen van een digitaal platform voor interdisciplinaire samenwerking. Overleg kost veel tijd en elkaar fysiek opzoeken is de zwakke plek om continuïteit bij deze vorm van samenwerking te borgen. Door het succes van sociale media zoals Facebook en LinkedIn zie je dat zowel jongeren als professionals op deze wijze eenvoudig tot netwerken komen. Nu is de volgende stap het inzetten van dit medium voor het creëren van kansen voor de jongeren uit de doelgroep.

5.2.2. Randvoorwaarden

Voor Chance2go zijn er een aantal randvoorwaarden te benoemen. In eerste instantie zal het project moeten voorzien in een aantal T-shaped professionals (werkcollege MC3) die gekoppeld worden aan

een jongere en die met de jongere zijn plan maakt. Daarnaast moet de T-shaped professional alle samenwerkingspartners uitnodigen mee te denken en werken aan het verkennen en creëren van kansen. Een belangrijke randvoorwaarde is dat alle betrokken organisaties een convenant sluiten om mee te werken aan dit project. De gemeente is een belangrijke speler als het gaat om het financieren en faciliteren van dit project.

5.3. Projectopzet

Het gaat in dit projectvoorstel om het ontwikkelen van een digitaal platform voor interdisciplinaire samenwerking. Het platform moet een website worden met kenmerken van Facebook en LinkedIn. Op het platform zijn professionals aanwezig en te benaderen door jongeren en door elkaar. De T-shaped professional in dit project functioneert als consultant voor de jongere. Omdat het gaat om samenwerking is verbinding erg belangrijk, vandaar dat gekozen is voor de term 'connector'. Voor dit projectvoorstel gaan we uit van een experiment of pilot van een jaar waarbij in elke organisatie die belangrijk is voor de doelgroep minimaal één professional naast zijn huidige werk connector wordt. Als een jongere bij de gemeente terecht komt voor een uitkering, bij de leerplichtambtenaar of RMC dan wordt het netwerk van connectors ingeschakeld en kan de jongere uit de beschikbare connectors kiezen voor een connector die hem of haar gaat begeleiden en adviseren. Deze gaat met de jongere een plan maken en betreft daarin het netwerk van connectors om het plan te helpen realiseren. Een connector van project Chance2go doet voor de jongere hetzelfde wat een businessconsultant voor organisaties en bedrijven doet namelijk problemen oplossen en heeft ook grote overeenkomsten met casemanagement (Riet & Wouters, 2005). De term connector past beter bij samenwerken en netwerken en geeft ook geen verwarring bij het werken met de gemeente aangezien daar de casemanager een bestaande functie is. In de praktijk hoeft de connector niet alles te weten, maar moet snel de juiste informatie kunnen vergaren, contacten kunnen leggen, creatieve oplossingen bedenken en helpen bij het in de praktijk brengen van het plan. De connector vervult net als een consultant een aantal rollen zoals die van: expert, kennisbron, netwerker, probleemoplosser, onderzoeker, projectmanager, trainer, coach en inspirator en is daarmee een T-shaped professional. Bij voorkeur wordt er door de projectgroep voor de website ook een App (Apple en Android) ontwikkeld om de drempel voor de jongeren zo laag mogelijk te maken. Op deze wijze kan er eenvoudig contact gelegd worden tussen de connector en de jongere over advies, mogelijkheden en coaching. Op verzoek van de jongere is er ook face to face contact mogelijk. Als je kijkt naar LinkedIn of Burgernet dan zie je dat daar vragen worden gesteld om te mee te denken, ideeën aan te dragen, advies te geven of gewoon mee te kijken naar mogelijkheden. Ik stel me voor dat de overige connectors een sms of berichtje via de App krijgen om mee te kijken naar mogelijkheden of om advies te geven over de vraag van een bepaalde jongere en daarbij het eigen netwerk inzet om kansen te creëren. Deze vorm van interdisciplinaire samenwerking zou ik geweldig vinden. Zeker omdat de jongere nu toegang heeft tot een professioneel netwerk via zijn connector. Het voorstel bestaat eruit dat er een werkgroep 'chance2go' wordt opgericht die deze vorm van samenwerking gaat opzetten en start met bijvoorbeeld vijf tot tien connectors. Als deze zorgen dat binnen hun netwerk andere

professionals connector willen worden kan dit een mooi vliegwiel zijn. Het plan richt zich dus eerst op het idee en de werkgroep om een pilot mee op te zetten.

5.3.1. Projectfasering

Interdisciplinaire samenwerking stelt behoorlijke eisen in voorwaardelijke sfeer op elk niveau.

Macro niveau: op bestuurlijk niveau is het nodig dat er een convenant gesloten wordt waarin de bereidheid en de beschikbare middelen worden vastgelegd. Op dit niveau gaat het om faciliteren van de pilot.

Meso niveau: op managementniveau is het nodig dat managers van betrokken organisaties ruimte creëren voor de pilot en deze vorm van samenwerken. Hierbij is het van groot belang dat het management de discretionaire ruimte (Kunneman, 2005) van de professionals waarborgt.

Micro niveau: de T-shaped professionals die connector zijn fungeren als kwartiermaker voor het project in hun organisatie en dragen het project. Werkgroep- en netwerkbijeenkomsten zijn belangrijk om het project vorm te geven en te verbinden aan het werkveld.

Wat fasering van het project betreft zal er eerst op macro niveau een convenant gesloten moeten worden waarin ook de aspecten op meso niveau worden meegenomen. Vervolgens kan er een projectgroep geformeerd worden uit een aantal professionals die in het project geïnteresseerd zijn. Hierbij gaat het voor de pilot om vijf tot tien connectors die als kwartiermakers starten met het vormgeven van het project en zorgen dat het netwerk gerealiseerd wordt.

5.3.2. De organisatie van het project

De gemeente Leeuwarden is in dit project de opdrachtgever en deze zorgt voor de benodigde middelen. Co-financiering kan via middelen uit het onderwijs, AWBZ en ESF subsidie. Bij de participerende organisaties worden een aantal professionals benaderd om deel te nemen aan de projectgroep. De projectgroep gaat met de pilot starten en het project 'Chance2go' verder vormgeven. Uit de projectgroep wordt een projectleider gekozen die de regie over de pilot voert. Verder is het nodig een stuurgroep te formeren om het project te borgen en te verankeren. De stuurgroep zal worden samengesteld uit het bestuur en management van de verschillende organisaties. Ten slotte is ook input vanuit de gebruikers, in dit geval de jongeren noodzakelijk. Hiervoor willen we een klankbordgroep samenstellen die de projectgroep kan voorzien van feedback, ideeën en wensen.

5.4. De projectplanning en de begroting

5.4.1. Planning

Wat	Wanneer	Gewenst resultaat
Indienen en bespreken projectvoorstel	sept. 2013	- Akkoord op voorstel
Vorbereidende fase (convenant, projectgroep en stuurgroep)	okt. + nov. 2013	- Convenant - Projectgroep - Stuurgroep
Uitvoeringsfase (pilot chance2go)	nov. 2013 tot nov. 2014	- Klankbordgroep - Webplatform - Min. 25 jongeren begeleid
Evaluatiemomenten	Jan. 2014 mei 2014 aug. 2014	- Resultaten bespreken - Bijstellen aanpak
Afrondende fase (evaluatie pilot)	nov. 2014	- Doorstart chance2go na de pilot

5.4.2. Begroting

In eerste instantie bestaan de kosten uit het vrijmaken van de vijf tot tien professionals voor de projectgroep voor de periode de van een jaar. De tijdsinvestering per connector is in eerste instantie op 0,2 fte ingeschat, maar kan nog worden uitgebreid indien nodig. Voor de projectleider is 0,3 fte gerekend (0,2 fte connector taken en 0,1 fte coördinerende taken).

Begroting pilot Chance2go (duur 1 jaar)	Aantal	kosten	totaal
9 Connectors (0,2 fte)	1.8 fte	€ 65,000	€ 117,000
1 projectleider (0,3 ofte)	0.3 fte	€ 65,000	€ 19,500
Ontwikkelen website (incl. CMS Elgg en App)	1	€ 3,500	€ 3,500
Hosting website	1	€ 115	€ 115
subtotaal			€ 140,115
Onvoorzien	10%		€ 14,012
totaal			€ 154,127

5.5. Besluitvorming

Dit projectvoorstel wordt ingediend bij afdeling Sociale Zaken van de gemeente Leeuwarden. Bij de gemeente zal het projectvoorstel worden besproken met beleidmedewerkers en met wethouders. Zo nodig legt de wethouder het voor aan de gemeenteraad. Na akkoord gaat de projectgroep van start en is de projectleider verder verantwoordelijk voor het overleg met de opdrachtgever.

LITERATUURLIJST

Diepenhorst, M., & Hollander, M. (2011). *Zorg voor licht verstandelijk gehandicapten. Aard en omvang van LVG-zorg*. Den Haag: Ministerie van VWS.

Dinten Van, W. (2002). *Met gevoel voor realiteit. Over herkennen van betekenis bij organiseren*. Delft: Eduron.

Ewijk, H. v. (2010). *Maatschappelijk werk in een sociaal gevoelige tijd. Oratie*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

Goedee, J., & Entken, A. (2008). *(Ont)keten*. Den Haag: Boom Lemma.

Hoorik, I. (2011). *Talentontwikkeling bij risicojongeren*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut.

Kunneman, H. (2005). *Voorbij het dikke-ik. Bouwstenen van een kritisch humanisme*. Amsterdam: Uitgeverij SWP.

MO Groep. (2009). Jeugdzorg kan beter en eenvoudiger. *Vakblad Jeugdzorg 'Zorg en financiering'*, 113.

Nijnatten, C. (2010). *Children's agency, children's welfare*. Bristol UK: The Policy press.

Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling. (2008). *De ontkokering voorbij. Slim organiseren voor meer regelruimte (advies 44)*. Amsterdam: SWP.

Regenmortel, T. (2008). *Zwanger van empowerment*. Eindhoven: Fontys Hogeschool.

Rengers, E. (2012). *De ondernemende professional. Over ondernemerszin in het werkveld ambulante begeleiding*. Leeuwarden.

Rengers, E. (2012). *Projectplan Coach2go*. Arnhem: Jan Arends.

Riet, N., & Wouters, H. (2005). *Casemanagement. Een leer- werkboek over de organisatie en coördinatie van zorg-, hulp- en dienstverlening*. Assen: Koninklijke Van Gorcum BV.

Tonkens, E. (2009). *Mondige burgers, getemde professionals. Marktwerking en professionaliteit in de publieke sector*. Utrecht: Uitgeverij NIZW.

Werkgroep Ateliers Masterclass 3 MSW. (2013). *Werkdocument werkcollege wijk- en netwerkgericht werken*. Groningen: Hanze Hogeschool.

Wolters, W., & De Graaf, N. (2009). *Maatschappelijke problemen. Beschrijvingen en verklaringen*. Amsterdam: Boom Lemma Uitgevers.